

The texts/ A szövegek:

1. Hymnus: Jesu, nostra refectio, / panis, potus fidelium / mel, melos, jubilatio, / cordis, oris et aurium. Quae te vicit clementia, / ut nos in hac miseria / carne cibares propria / jungens imis caelestia. Tu Redemptor, tu praemium, / tu nobis es communium / medullatorum pingium / tu esto nostrum gaudium. Qui nobis das tam dulcia, / praegustanda praeludia, / te frui des in patria / beata nobis gaudia. Trino Deo et simplici, / laus, honor, virtus, gloria / qui vino, pane refici / det nos in caeli curia. Amen.

1. Hymn: Jesus, our recreation, food and drink of the faithful, the honey, the melody. How great was thy mercy that persuaded Thee to feed us in this misery by thine own Body linking together earth and heavens. Thou, our Redeemer, our prize, the common good of those abundant in grace, let Thou be also our delight. Who offers us such sweet foretaste, let us enjoy the happy joys in our eternal home. To God, who is three in one be praise, honour, power and glory; may He give refreshment with bread and wine in the heavenly court. Amen.

1. Himnusz: Jézus, mi táplálékunk, a hívek étele, itala, a szívnek, szájnak, fülnek méze, dallama, ujjongása. Milyen könnyörtület győzött meg téged, hogy minket e nyomorunkban saját testeddel etess, egybekapcsolva a földit a mennyeivel? Megváltónk, jutalmunk, te vagy közösségünk, bővelkedésünk lényege: te légy a mi örömünk. Ki nekünk előzetes ízlelésre ily édességet kínálsz, add, hogy téged élvezzünk majd a hazában, és add meg a boldog örömeket. A Három-Egy Istennek dicséret, tisztelet, erő, dicsőség, ki a kenyérral és borral tápláltaknak adjon helyet a mennyei udvarban. Amen.

2. Antiphona: Sapientia aedificavit sibi domum, excidit columnas septem, immolavit victimas suas, miscuit vinum, et posuit in mensam suam.

3. Responsorium: Quicumque manducaverit panem, vel biberit calicem Domini indigne, reus erit corporis et sanguinis Domini. * Probet autem seipsum homo, et sic de pane illo edat, et de calice bibat. V) Qui enim manducat et bibit indigne, iudicium sibi manducat et bibit, non dijudicans corpus Domini. * Probet autem...

4. Responsorium: Dominus Jesus in qua nocte tradebatur, accepit panem et gratias agens

2. Antiphon: Wisdom hath builded her house, she hath hewn out her seven pillars, offered a sacrifice, mixed her wine, se hath also furnished her table.

3. Responsory: Whosoever shall eat this Bread, or drink the Cup of the Lord unworthily, shall be guilty of the body and blood of the Lord. * But let each one examine himself, and so let him eat of this Bread and drink of this Cup. V) For he that eateth and drinketh unworthily, eateth and drinketh damnation to himself, not discerning the Lord's Body. * But let each one...

4. Responsory: The same night in which He was betrayed, the Lord Jesus took bread, and when He

2. Antifona: A bölcsesség felépítette házát, hét oszlopot állított, feláldozta áldozatát, bort kevert, és az asztalra helyezte.

3. Responzórium: Aki méltatlanul eszi a kenyeret vagy issza az Úr kelyhét, vétkes lesz az Úr testében és vérében. * Vizsgálja meg azért magát az ember, és úgy egyen e kenyérből, és úgy igyon e kehelyből. V) Mert aki méltatlanul eszik és iszik, ítéletet eszik és iszik, nem különböztetvén meg az Úr testét. * Vizsgálja...

4. Responzórium: Az Úr Jézus azon az éjszakán, melyen elárultatott, vette a kenyeret, és

fregit, et dixit: accipite et manducate, hoc est corpus meum, quod pro vobis tradetur; * hoc facite in meam commemorationem. V) Similiter et calicem postquam cenavit, dicens: hic calix novum testamentum est in meo sanguine.

* Hoc facite...

5. Antiphona cum

tropo: Melchisedech rex Salem typice panem et vinum obtulit, patribus in deserto manna pluit, Isaac immolatur, Elias pane subcinericio roboratur.

○ Jesu pie, nos illo pane dignos effice. ○ Jesu, rex, lex, dux clementiae, in hujus panis laude nos perface. * ○ Jesu, pater misericordiae, nos peccatis solutos gratia solatos et solidatos haereditatis paternae consortes exhibe.

Tropus: Rex Christe

had given thanks, He broke it, and said: Take, eat, This is My Body, which is given for you. * This do in remembrance of Me. V) In the same way after supper He took the cup, saying: This Cup is the New Covenant in My Blood.

* Do this...

5. Antiphon with

Trope: Melchisedec the priest of Salem brought forth bread and wine as a prefiguration; For the Fathers in the wilderness manna fell; Isaac was sacrificed; Elijah took strength from the bread baked on the coals. ○ merciful Jesus, make us worthy of this bread. ○ Jesus, our King, our Law, Prince of Mercy, make us perfect in the praise of this bread. * ○ Jesus, father of mercy, absolve us

hálát adott, megtörte és mondá: vegyétek és egyétek, ez az én testem, mely értetek adatik, * ezt cselekedjétek az én emlékezetemre. V) Hasonlóképpen a kelyhet is, miután megvacsoráltak, mondván: ez a kehely az új szövetség az én véremben. * Ezt cselekedjétek...

5. Antifona tropussal:

Előkép gyanánt Melchisedek, Szálem papja kenyeret és bort áldozott, az atyáknak a pusztában manna hullott, Izsák feláldoztatik, Illést a hamuba sült kenyér erősíti. Ó kegyes Jézus, tégy méltóyá minket e kenyérre! Ó Jézus, királyunk, törvényünk, kegyelem vezére, tégy tökéletessé minket e kenyér dicséretében! * Ó Jézus, irgalom atyja, a bűnöktől minket feloldozva,

primogenite, agnelle Dei
mystice, virtutum fons,
vitae mundi caro viva.
Divinitatis hostia, aeterni
Patris victima, omnium
plasmator, mundi restau-
rator. Tuo nos corpore
refice, sacroque sanguine
ablue, sordes nostrae
culpae, Jesu Christe. * O
Jesu pater misericordiae...

6. Antiphona:

Angelorum esca nutritivi
populum tuum, et
paratum panem de caelo
praestitisti illis sine labore,
omne delectamentum in
se habentem, et omnis
saporis suavitatem.
Substantiam enim tuam
et dulcedinem tuam,

from our sins, confirm us
in grace, and make us
beneficiaries in the inheri-
tance of the Father. Trope:
O Christ, first-born King,
God's mystical Angel,
source of virtue, living
Body for the life of the
world. The offering of
goodness, sacrifice given
by the eternal Father,
creator of all things, who
restoreth the world. Give
strength by your Body,
wash the stains of our
souls with your Blood,
Jesus Christ. * O Jesus,
father of mercy...

6. Antiphon: Thou feedest
Thy people with the food of
angels, and didst send them
without their labour bread
from heaven, having all
delight and all the best
taste. Thou has shewn us, o
Lord, thy nature and
goodness toward thy
children.

a kegyelemben megerősítve
tégy az atyai örökség
részesévé! *Tropus:* Krisztus
Király, te elsőszülött, Isten
misztikus báránnya, az élet
erősségének forrása, a
világ élő kenyere. Isteni
felajánlás, az örök
Atyának való áldozat,
mindenki alkotója, a világ
helyreállítója. Táplálj
minket testeddel,
szentséges véreddel mosd
le szennyos bűneinket, ó
Jézus Krisztus. * Ó Jézus,
irgalom atyja...

6. Antifona: Angyalok
ételével tápláltad népedet,
és a mennyben elkészített
kenyeret kaptak fáradozás
nélkül, benne van minden
gyönyörűség és az édesség
minden íze. Mert lényedet
és édességedet megmutattad
azoknak, akiket
gyermekideként bírsz.

quam in filios habes,
ostendebas.

**7. G. Du Fay: Sanctus
Ave verum Corpus**

Sanctus. Ave verum
corpus natum de Maria
virgine. Sanctus.

Vere passum immolatum
in cruce pro homine.

Sanctus. Cujus latus
perforatum vero fluxit
sanguine. Dominus Deus
Sabaoth. Pleni sunt
Caeli et terra gloria tua.

Esto nobis preaegustatum
mortis in examine.

O clemens, o pie, o Jesu,
fili Mariae.

Osanna in excelsis.

Benedictus, qui venit
in nomine Domini.

Osanna in excelsis.

**7. G. Du Fay: Sanctus
Ave verum Corpus**

Holy! Hail, true Body, born
of Mary, spotless Virgin's
virgin birth; Holy! Thou
who truly hangedst weary on
the Cross for sons of earth;

Holy! Thou whose sacred
side was riven whence the
Water flowed and Blood.

Lord, God of power and
might, heaven and earth
are full of thy glory.

O may'st thou, dear Lord,
be given at death's hour to
be my food. O most kind!

O gracious One! O Jesus,
Mary's Son!

Hosanna in the highest.

Blessed is he who cometh
in the name of the Lord.

Hosanna in the highest.

**7. G. Du Fay: Sanctus
tropussal**

Szent. Üdvözlégység igaz
Test, ki Máriától született.

Szent. Valóban szenvedett
és feláldoztatott a
keresztben az emberért.

Szent. Kinek áthasított
oldalából vér ömlött.

A seregek ura, Istene.

Telve van az ég és a föld a
te dicsőségeddel.

Add, hogy a halál
próbátételekor téged előre
ízlelhessünk: ó irgalmas,

ó kegyes, ó Jézus, Mária
Fia! Hozsanna a

magasságban. Áldott, aki
jön az Úr nevében.

Hozsanna a magasságban.

8. Sermo sancti

Thomae Aquinatis:

Immensa divinae largitatis
beneficia, exhibita pópulo
christiáno, inaestimáblem
ei cónferunt dignitátem.
Neque enim est, aut fuit
aliquándo tam grandis
nátio, quae hábeat deos
appropinquántes sibi, sicut
adest nobis Deus noster.
Unigenitus síquidem Dei
Fílius, suae divinitátis
volens nos esse partícipes
nostram natúram
assúmpsit, ut hómnes
deos fáceret, factus homo.
Et hoc ínsuper, quod de
nostro assúmpsit, totum
nobis cóntulit ad salútem.
Corpus namque suum pro
nostra reconciliatióne in
ara crucis hóstiam óbtulit
Deo Patri, sánguinem
suum fudit in prétium
simul et lavácrum: ut
redémpsi a miserábili
servitúte, a peccátis ómnis
mundarémur.

8. Reading from the Sermons of St. Thomas of Aquino:

The immeasurable benefits, which the goodness of God hath bestowed on Christian people, have conferred on them also a dignity beyond all price. For what nation is there so great, who hath gods so nigh unto them, as the Lord, our God, is unto us? The Only-begotten Son of God, being pleased to make us partakers of the Divine nature, took our nature upon Him, being Himself made Man that He might make men gods. And all, as much of ours as He took, He applied to our salvation. On the Altar of the Cross He offered up His Body to our reconciliation; He shed His Blood as the price whereby He redeemeth us from wretchedness and bondage, and the washing whereby

8. Aquinói Szent Tamás beszéde: Az isteni bõkezûség ajándékai, melyeket a keresztény népnek nyújtott, e népnek felmérhetetlen méltóságot hozott. Mert nincs és nem volt oly hatalmas nép még, melyhez ilyen közel lettek volna istenei, mint számunkra jelen van a mi Istenünk. Isten egyszülött Fia ugyanis, azt akarva, hogy istenségének részesei legyünk, a mi természetünket felvette, hogy emberré lévén az embereket istenné tegye. És ezen felül a testet, melyet a mi természetünkõl felvett, egészen átadta a mi üdvösségünkért. Testét ugyanis a mi kiengesztelõdésünkre a kereszt oltárán áldozatul ajánlotta az Atya Istennek, és vérét kiontotta, hogy váltságdíjunk legyen és tisztító fürdõnk, hogy a

He cleanseth us from all sin.

9. Responsorium:

Verbum vitae carni conjungitur, in qua panis natura vertitur, * verus cibus inde conficitur, quo Christus sumitur. V) Solae panis remanent species, in quas sensus intendit acies.
* verus cibus...

10. Sermo: Et ut tanti beneficii jus in nobis maneret memória, corpus suum in cibum, et sanguinem suum in potum, sub spécie panis et vini suméndum fidélibus derelíquit. O pretiósus et admirándum convívium salutíferum, et omni suavítate replétum! Quid enim hoc convívio pretiósus esse potest?

9. Responsory: The Word of Life joineth to a human Body, and the substance of the bread is changed: * a true food is prepared, and we take Christ in it. V) The bread keepeth only its outer appearance, that the senses can grasp.
* a true food...

10. Sermon: And for a noble and abiding memorial of that so great work of His goodness, He hath left unto His faithful ones the Same His very Body for Meat, and the Same His very Blood for Drink, to be fed upon under the appearance of bread and wine. O how precious a thing then, how marvellous, how health-giving, how

szánalmas szolgásgából kiváltván mindnyájan megtisztuljunk a bűnöktől.

9. Responzórium: Az élet Igéje testhez kapcsolódik, és ekkor a kenyér természete megváltozik: * valódi étel keletkezik, melyben Krisztust vesszük. V) A kenyérnek csak külső színei maradnak, hogy érzékszerveink ráirányulhassanak.
* valódi étel...

10. A beszéd folytatása: És hogy így nagy jótéteménynek emléke bennünk szüntelenül megmaradjon, a kenyér és bor színe alatt itt hagyta testét, mint ételt, és vért mint italt, hogy a hívek azt magukhoz vehessék. Ó, mily drága és csodálatos, üdvös vendégség ez, betöltve minden édességgel!

In quo non carnes
vitulorum et hircorum,
ut olim in lege, sed nobis
sumendus proponitur
Christus, verus Deus.
Quid hoc Sacramento
mirabilis? In ipso
namque panis et vinum in
Christi corpus et
sanguinem substantiáliter
convertuntur: ideóque
Christus Deus et homo
perfectus, sub módici
panis et vini specie
continetur.

11. Responsorium:

Panis oblatus caelitus, in
altari proponitur, * ex quo
bene dispositus homo
mente reficitur.

furnished with all dainties,
is the Supper! Than His
Supper can anything be
more precious? Therein
there is put before us for
meat, not, as of old time,
the flesh of bulls and of
goats, but Christ Himself,
our very God. Than this
Sacrament can anything
be more marvellous?
Therein it cometh to pass
that bread and wine are
bread and wine no more,
but in the stead thereof
there is the Body and
there is the Blood of
Christ, that is to say,
Christ Himself, Perfect
God and Perfect Man,
Christ Himself is there,
under the appearance of a
little bread and wine.

11. Responsoy: The
heavenly bread is placed
on the altar, * which
refresheth the soul of
those well-prepared.

Mert mi lehetne drágább e
vendégségnél, melyben
már nem – mint az
ó-törvényben – bakok és
birkák húsa, hanem
Krisztus, az igaz Isten
tétek élénk, hogy
fogyaszthassuk?
Mi lenne e szentségnél
csodálatosabb? Mert
benne a kenyér és a bor
lényege szerint Krisztus
testévé és vérévé változik,
és Krisztus, a tökéletes
Isten és tökéletes ember
egy kicsinyke kenyér és
bor színébe befoglaltatik.

11. Responzórium: A
felajánlott mennyei kenyér
az oltárra tétetik, * mely a
felkészült ember számára
lelki táplálékká lesz.

V) Confortantem cor
panem sumite, et pro vino
sanguinem bibite.
* ex quo...

12. Sermo: Nullum
étiam Sacraméntum est
isto salúbrius, quo
purgántur peccáta, virtútes
augéntur, et mens
ómnium spirituálium
charismatum abundántia
impinguátur. Offértur in
Ecclésia pro vivis et
mórtuis; ut ómnibus
prosit, quod est pro salúte
ómnium institútum.
Tu autem, Domine,
miserére nobis. Deo
gratias.

13. Te Deum: laudamus,
te Dominum confitemur.
Te aeternum Patrem
omnis terra veneratur.
Tibi omnes Angeli, tibi
Caeli et universae

V) Take the bread that
strengthens the heart, and
drink the wine changed to
blood. * which refresheth...

12. Sermon:
Than this Sacrament can
anything be more health-
giving? Thereby are sins
purged away, strength
renewed, and the soul fed
upon the abundance of
spiritual gifts. This Supper
is offered up in the
Church both for the quick
and the dead, it was
ordained for the health of
all, all benefit from its
goodness. But Thou, O
Lord, have mercy upon us.
Thanks be to God.

13. Te Deum: We praise
Thee, O God: we
acknowledge Thee to be
the Lord. All the earth
doth worship Thee, the
Father everlasting. To

V) A szívét megerősítő
kenyeret vegyétek, és a
bort mint vért igyátok.
* mely a...

12. A beszéd folytatása:
Nincs ugyanis szentség,
ennél üdvösségesebb, mely
letörli a bűnöket, növeli az
erényeket, mindenek szívét
mennyei ajándékokkal
bőségesen eláraszta. Az
Egyházban ezt élőkért és
holtakért felajánljuk, hogy
mindnyájuknak javára
legyen az, ami mindenek
üdvösségére rendeltetett.
Te pedig, Uram, könyörülj
rajtunk. Istennek legyen
hála.

13. Te Deum: Téged,
Isten, dicsérünk, téged
Úrnak vallunk. Téged,
örök Atyaistent minden
teremtményed tisztelet.
Néked mindnyájan az

Potestates. Tibi Cherubim
et Seraphim incessabili
voce proclamant: Sanctus,
Sanctus, Sanctus
Dominus Deus Sabaoth.
Pleni sunt caeli et terra
majestatis gloriae tuae.
Te gloriosus Apostolorum
chorus. Te Prophetarum
laudabilis numerus.
Te Martyrum candidatus
laudat exercitus. Te per
orbem terrarum sancta
confitetur Ecclesia:
Patrem immensae
majestatis. Venerandum
tuum verum et unicum
Filium. Sanctum quoque
Paraclitum Spiritum.
Tu Rex gloriae, Christe.
Tu Patris sempiternus es
Filius. Tu ad liberandum
suscepturus hominem,
non horruisti Virginis
uterum. Tu devicto mortuis
aculeo aperuisti creden-
tibus regna caelorum.
Tu ad dexteram Dei sedes
in gloria Patris. Judex

Thee all Angels cry aloud,
the Heavens, and all the
Powers therein. To Thee
Cherubim and Seraphim
continually do cry: Holy,
Holy, Holy Lord, God of
Sabaoth. Heaven and
earth are full of the
majesty of Thy glory. The
glorious company of the
Apostles praise Thee: The
goodly fellowship of the
Prophets praise Thee: The
white-robed army of Mar-
tyrs praise Thee: The holy
Church throughout all the
world doth acknowledge
Thee: The Father of an
infinite Majesty: Thine
honourable, true and only
Son: Also the Holy
Ghost, the Comforter.
Thou art the King of
glory, o Christ! Thou art
the everlasting Son of the
Father. When Thou took-
est upon Thee to deliver
man, Thou didst not
abhor the Virgin's womb:

angyalok, néked az egek és
minden hatalmasságok,
néked a kerub és szeráf
angyalok szüntelen szóval
énekelnek: Szent! Szent!
Szent! a seregeknek Ura,
Istene! Teljes az ég és a
föld Felségednek
dicsőségével. Téged az
apostoloknak dicsőséges
kara, téged a prófétáknak
dicséretes száma, téged a
mártíroknak fényes serege
dicsér. Téged széles e
világon vall és dicsér az
Anyaszentegyház.
Végzetlen felséges
Atyaistent; A te tiszteletre
méltó, igaz és egyetlenegy
Fiadat; A Szentlelket is, a
Vigasztalót. Te dicsőségnek
Királya, Krisztus! Te az
Atyaistennek örökkévaló
Fia vagy! Te a megszaba-
dításért fölvevén az emberi
természetet, nem iszonyodtál
a szűznek méhétől.
Te meggyőzvé a halál
fullánkját, megnyitád

crederis esse venturus.
Te ergo quaesumus, tuis
famulis subveni, quos
pretioso sanguine redemisti.
Aeterna fac cum sanctis
tuis gloria munerari.
Salvum fac populum
tuum, Domine, et benedic
hereditati tuae. Et reges
eos, et extolle illos usque
in aeternum Per singulos
dies benedicimus te.
Et laudamus nomen tuum
in saeculum, et in saeculum
saeculi. Dignare Domine,
die isto sine peccato nos
custodire. Miserere nostri,
Domine, miserere nostri.
Fiat misericordia tua,
Domine, super nos,
quemadmodum speravimus
in te. In te, Domine,
speravi, non confundar in
aeternum.

When Thou hadst over-
come the sharpness of
death, Thou didst open
the kingdom of heaven to
all believers: Thou sittest
at the right hand of God,
in the glory of the Father:
We believe that Thou shalt
come to be our Judge: We
therefore pray Thee, help
Thy servants, whom Thou
hast redeemed with Thy
precious Blood. Make
them to be numbered with
Thy Saints in glory ever-
lasting. O Lord, save Thy
people, and bless Thine
inheritance. Govern them,
and lift them up for ever.
Day by day we magnify
Thee; And we worship
Thy name, for ever world
without end. Vouchsafe, O
Lord, this day, to keep us
without sin. Have mercy
upon us, O Lord, have
mercy upon us. O Lord,
let Thy mercy lighten
upon us, as our trust is in

híveidnek a mennyországot.
Te az Istennek jobbján
ülsz, Atyádnak dicsőségében.
E világra jövődő bírónak
hiszünk, Urunk, téged.
Téged azért kérünk, légy
segítsége a te szolgálóidnak,
kiket szent véreddel
megváltottál. Add meg,
hogy az örök boldogság-
ban a te szenteid közé
számláltassunk.
Üdvözítsd, Uram, a te
népedet, áldd meg a te
örökségedet! És igazgasd,
Uram, és felmagasztaljad
most és mindörökké!
Minden napokon áldunk
tégedet! És dicsérjük a te
neved örökké, és
mindörökkön örökké.
Méltóztassál, Uram, e mai
napon minden bűntől
minket megőrizni.
Könyörülj rajtunk, Úristen,
könyörülj mirajtunk!
Legyen a te irgalmasságod
mirajtunk, amit
tebenned bízunk.

Thee. O Lord, in Thee
have I trusted : let me
never be confounded.

**14. G. Du Fay: Pange
lingua gloriosi**

Of the glorious Body
telling, o my tongue, its
mystery sing; / And the
Blood, all price excelling,
which for this world's
ransoming / in a noble
womb once dwelling He
shed forth, the Gentiles'
King. Given for us, for us
descending of a Virgin to
proceed, / man with man
in converse blending
scattered He the Gospel
seed, / still His sojourn
drew to ending, which He
closed in wondrous deed...
Therefore, we, before It
bending, this great Sacra-
ment adore: / Types and
shadows have their ending
in the new rite evermore: /
faith, our outward sense
amending, maketh good

Tebennem bíztam, Uram,
soha meg nem szégyenülök.

14. G. Du Fay:

Himnusz: Zengjed, nyelv,
a dicsőséges Test titkát, s a
drága Vért, / melyet
hullatván értékes váltságul
az emberért, / a föld Ura,
a fölséges méh gyümölcse
nem kímélt.

Egünk küldte, s nekünk
szülte tiszta Szűz,
szeplőtelen, / köztünk élt
és hinté földre az igét,
mely jót terem, / s csodás
szertartással ülte
búcsúestjét idele...
Azért kell e nagy szent-
séget leborulva áldani, /
és a régi szövetséget új
ritussal váltani, / pótolják
a rest érzéket a merész hit
szárnyai. Az Atyának és
Fiának legyen áldás,
dicsőség, / üdv, hozsanna
és imádat, ujjongások
hírdessék! /

**14. G. Du Fay: Pange
lingua gloriosi**

Pange lingua gloriosi
Corporis mysterium, /
Sanguinisque preciosi
quem in mundi pretium /
fructum ventris generosi
Rex effudit gentium.
Nobis datus, nobis natus
ex intacta Virgine, / et in
mundo conversatus,
sparsa verbi semine, / sui
moras incolatus miro
clausit ordine... Tantum
ergo Sacramentum
veneremus cernui, / et
antiquum documentum
novo cedat ritui, / praestet
fides supplementum
sensuum defectui.
Genitori, Genitoque laus
et jubilatio, / salus, honor,
virtus quoque sit et
benedictio, / Procedenti
ab utroque compar sit

laudatio. Amen.

defects before. Honour, laud, and praise addressing to the Father and the Son, / might ascribe we, virtue, blessing, and eternal benison, / Holy Ghost, from Both progressing equal laud to Thee be done. Amen.

S aki kettejükből árad, a Lélek is áldassék! Amen.

15. Introitus: Cibavit eos ex adipe frumenti, alleluja, et de petra melle saturavit eos, alleluja, alleluja, alleluja. *Psalmus:* Exsultate Deo adjutori nostro, jubilate Deo Jacob. Gloria Patri... Sicut erat... Cibavit eos...

15. Introit: He fed them with the fat of wheat, and filled them with honey out of the rock, alleluia, alleluia, alleluia. *Psalm:* Rejoice to God our helper: sing aloud to the God of Jacob. Glory to the Father... He fed...

15. Kezddőének: Táplálta őket a gabona javával, alleluja, és a kősziklából jóllakatta őket mézzel, alleluja, alleluja, alleluja. *Zsoltár:* Ujjongjatok Istennek, a mi szabadítónknak, vigadjatok Jákob Istenének. Dicsőség... Miképpen... Táplálta őket...

16. Epistola: Lectio Epistolae beati Pauli Apostoli ad Corinthios. Fratres: Ego enim, accépi a Dómino quod et trádidi vobis: quóniam Dóminus Jesus, in qua nocte

16. Epistle: For I have received of the Lord that which also I delivered unto you, That the Lord Jesus, the same night in which He was betrayed, took bread, and when He had

16. Olvasmány szent Pál apostolnak a korintusiakhoz írt leveléből: Testvérek, én az Úrtól kaptam, amit átadtam nektek: hogy az Úr Jézus az éjszakán, melyen

tradebatur, accepit panem,
et gratias agens fregit, et
dixit: Accipite, et
manducate: Hoc est
corpus meum, quod pro
vobis tradetur: hoc facite
in meam commemo-
rationem. Similiter et
calicem, postquam coenavit,
dicens: Hic calix novum
testamentum est in meo
sanguine: hoc facite
quotiescumque bibetis, in
meam commemorationem.

17. Graduale: Oculi
omnium in te sperant,
Domine, et tu das illis
escam in tempore
opportuno. V) Aperis tu
manum tuam, et imples
omne animal benedictione.

18. Alleluja: Caro mea
vere est cibus, et sanguis
meus vere est potus; qui
manducat meam carnem,

given thanks, He broke it,
and said: Take, eat, This is
My Body which shall be
given for you, do this in
remembrance of Me. After
supper, in the same way
He took the cup, saying:
This Cup is the New
Covenant in My Blood.
Do this, as often as ye
drink it, in remembrance
of Me. For as often as ye
eat this Bread and drink
this Cup, ye do show the
Lord's death till He come.

17. Gradual: The eyes of
all hope in Thee, O Lord:
and Thou givest them
meat in due season.
V) Thou openest thy
hand, and fillest with
blessing every living
creature.

18. Alleluia: For my flesh
is meat indeed: and my
blood is drink indeed. He
that eateth my flesh, and

eláruztatott, vette a
kenyeret, és hálát adott,
megtörte és mondá:
vegyétek és egyétek, ez az
én testem, mely értetek
adatik, ezt cselekedjétek
az én emlékezetemre.
Hasonlóképpen vette a
kelyhet is, miután
megvacsoráltak, mondván:
ez a kehely az új szövetség
az én véremben. Ezt
cselekedjétek, valahányszor
isszátok az én
emlékezetemre.

**17. Olvasmányközi
ének:** Mindeneknek
szemei tebenned bíznak,
Uram, és te adsz nekik
eledelt alkalmas időben.
V) Feltárod kezeidet, és
betöltesz minden élő
áldással.

18. Alleluja: Az én
testem valóban étel, és az
én vérem valóban ital; aki
eszi az én testemet, és

et bibit meum sanguinem,
in me manet, et ego in eo.
Alleluja.

19. Sequentia: 1. Lauda
Sion Salvatorem, /
Lauda ducem et pastorem /
In hymnis et canticis. //
Quantum potes, tantum
aude, / Quia maior omni
laude, / Nec laudare
sufficis. 2. Laudis thema
specialis / Panis vivus et
vitalis / Hodie proponitur. //
Quem in sacrae mensa
coenae / Turbae fratrum
duodenae / Datum non
ambigitur. 3. Sit laus
plena, sit sonora; / Sit
iucunda, sit decora /
Mentis iubilatio, // Dies
enim solemnis agitur /
In qua mensae prima
recolitur / Huius institutio.
4. In hac mensa novi
Regis / Novum Pascha
novae legis / Phase vetus
terminat. // Vetustatem
novitas, / Umbram fugat

drinketh my blood,
abideth in me, and I in
him. Alleluia.

19. Sequence: 1. Laud,
o Sion, thy salvation, /
laud with hymns of exul-
tation / Christ, thy King
and Shepherd true. //
Spend thyself, his honour
raising, / Who surpasseth
all thy praising, / never
canst thou reach his due.
2. Sing today the mystery
showing / of the living,
life-bestowing / bread from
heaven before thee set; //
e'en the same of old pro-
vided, / when the Twelve
divinely guided / at the
holy Table met. 3. Full
and clear ring out thy
chanting, / joy nor sweet-
est grace be wanting / to
thy heart and soul today.
// When we gather up the
measure / of that Supper
and its treasure, / keeping
feast in glad array. //

issza az én véremet,
bennem marad, és én
őbenne. Alleluja.

19. Sequentia: 1. Dicsérd,
Sion, Megváltódat, /
vezéredet, pásztorodat, /
áldja hangos éneked. //
Ahogy bírod, akként
merjed, / bármi nagy-
nak énekeljed, / méltón nem
dicsérheted. 2. Nagy
titokról szól az ének: /
élet élő kútfejének, /
a Kenyérnek hódolunk. //
Melyben, midőn halni
készül, / magát adja
örökreszül / társainak
Krisztusunk. 3. Legyen
teljes, legyen zengő, /
legyen vidám, és illendő /
szívből fakadt ünnepünk.
// Azt a napot jelzi ma
ünnepünk, / melyen
egykor adatott minékünk /
ez a lelki lakoma. 4. Az új
Király asztalára / kenyér
szállott, égi pászka, /
elavult a régi már. //

veritas, / Noctem lux
eliminat. 5. Quod in
coena Christus gessit, /
Faciendum hoc espressit /
In sui memoriam: // Docti
sacris institutis / Panem,
vinum in salutis /
consecramus hostiam.
6. Dogma datur Christianis, /
Quod in carnem transit
panis / Et vinum in
sanguinem. // Quod non
capis, quod non vides, /
Animosa firmat fides /
Praeter rerum ordinem.
7. Sub diversis speciebus,
/ Signis tantum et non
rebus, / Latent res eximiae: //
Caro cibus, sanguis potus,
/ Manet tamen Christus
totus / Sub utraque
specie. 8. A sumente non
concisus, / Non confractus,
non divisus / Integer
accipitur. // Sumit unus,
sument mille, / Quantum
isti, tantum ille, /
Nec sumptus consumitur.
9. Sumunt boni, sumunt

4. Lo, the new King's
Table gracing, / this new
Passover of blessing / hath
fulfill'd the elder rite. //
Now the new the old
effaceth, / truth reveal'd
the shadow chaseth, / day
is breaking on the night.
5. What he did at Supper
seated, / Christ ordain'd to
be repeated, / memorial
ne'er to cease. // And his
word for guidance taking,
/ bread and wine we
hallow, making / thus our
Sacrifice of peace. 6. This
the truth to Christians
given, / bread becomes his
Flesh from heaven, / wine
becomes his holy Blood. //
Doth it pass thy compre-
hending? / Yet by faith,
thy sight transcending, /
wondrous things are
understood. 7. Yea,
beneath these signs are
hidden / glorious things to
sight forbidden / look not
on the outward sign. //

Fut az újtól, ami agg, /
igazságtól, ami vak, / fut a
fénytől a homály. 5. Amit
Krisztus tett ez estén, /
hagyta, hogy rá
emlékeztünk / cselekedjünk
mi is azt. // Okultunk
szent törvényéből, / így
lesz borból és kenyérből /
üdvösséges áldozat.
6. Drága titka szent
hitünknek, / testté-vérré
lényegülnek, / bor s kenyér
mi volt előbb. // Régi rend
itt újnak enged, / szárnya
lankad észnek, szemnek, /
élő hitből végy erőt. //
Más és más, de nem
lényegben, / csak jel
szerint más színekben /
mennyei jók rejlenek.
7. Vére ital, teste étel, /
még is ott van teljességgel
/ mindkettőben Istened. //
Aki veszi, meg nem osztja,
/ meg nem töri, nem
szakasztja, / oszthatatlan
eledel. 8. Veszi egy és
veszik ezren, / rövideget

mali, / Sorte tamen
inaequali, / Vitae vel
interitus. // Mors est
malis, vita bonis, / Vide
paris sumptionis / Quam
sit dispar exitus.
10. Fracto demum
sacramento, / Ne vacilles,
sed memento / Tantum
esse sub fragmento, /
quantum toto tegitur. //
Nulla rei fit scissura, /
Signi tantum fit fractura,
/ Qua nec status nec
statura / Signati minuitur.
11. Ecce panis Anglo-
rum, / Factus cibus viato-
rum, / Vere panis filiorum,
/ Non mittendus canibus!
// In figuris praesignatur, /
Cum Isaac immolatur, /
Agnus Paschae deputatur,
/ Datur manna patribus.
12. Bone pastor, panis
vere, / Jesu, nostri
miserere, / Tu nos pasce,
nos tuere, / Tu nos bona
fac videre / In terra viven-
tium. // Tu qui cuncta scis

Wine is pour'd and Bread
is broken, / but in either
sacred token / Christ is
here by power divine. 8.
Whoso of this Food
partaketh, / rendeth not
the Lord nor breaketh: /
Christ is whole to all that
taste. // Thousands are, as
one, receivers, / One, as
thousands of believers, /
takes the Food that can-
not waste. 9. Good and
evil men are sharing /
One repast, a doom
preparing / varied as the
heart of man. // Doom of
life or death awarded, / as
their days shall be
recorded / which from one
beginning ran. 10. When
the Sacrament is broken, /
doubt not in each sever'd
token, / hallow'ed by the
word once spoken, /
resteth all the true con-
tent. // Nought the
precious Gift divideth, /
breaking but the sign

nem lát egy sem, /
fogyasztják, és nem fogy
el. // Veszik jók és veszik
rosszak, / csakhogy
különbféle sorsnak / részesei
ők vele. 9. Rossznak halál,
jónak élet, / ilyen az
egyforma éték / különböző
ereje. // S ha megtört az
áldozatban, / kétség, tudd
meg, nincsen abban: /
úgy van ott minden darabban,
mint a teljes szín alatt.
10. Őt törés nem törhető
meg, / csak a jelnek,
köntösének, / színe tört
meg, ám a lényeg /
változatlan egy marad.
11. Ím az angyalok
kenyere, / útonjárók
eledele, / édes fiaknak
étele, / nem ebek számára
szánt. // Melynek előképe
már a / húsvéti Bárány
halála, / vala mint Izsák
oltára, / s hogy az égből
manna szállt.
12. Igaz Kenyér, és jó
Pásztor, / Jézus, óvj az

et vales, / Qui nos pascis
hic mortales, / Tuos ibi
commensales, / Cohæredes
et sodales / Fac sanctorum
civium. Amen.

betideth, / He himself the
same abideth, / nothing of
his fullness spent. 11. Lo!
the Angels' Food is given /
to the pilgrim who hath
striven; / see the children's
Bread from heaven, /
which to dogs may not be
cast. // Truth the ancient
types fulfilling, / Isaac
bound, a victim willing, /
Paschal lamb, its life-blood
spilling, / Manna sent in
ages past. 12. Very Bread,
good Shepherd, tend us, /
Jesu, of thy love befriend
us, / Thou refresh us,
thou defend us, / Thine
eternal goodness send us /
in the Land of life to see.
// Thou who all things
canst and knowest, / who
on earth such food
bestowest, / grant us with
thy Saints, though lowest,
/ where the heav'nly Feast
thou showest, / fellow
heirs and guests go be.
Amen.

elbukástól, / te táplálj, és
te palástolj, / s add, hogy a
feltámadáskor / üdvnek
látói legyünk! // Te, ki
mindent bírsz és értesz, /
s e földön táplálsz és
éltetsz, / tedd, hogy szent
népeddel ékes / aszталodnál
majd az édes / örökségben
részt vegyünk! Amen.

20. Offertorium:

Sacerdotes incensum
Domini, et panes offerunt
Deo, et ideo sancti erunt
Deo suo, et non polluent
nomen ejus, alleluja.

21. Communio:

Quotiescumque
manducabitis panem
hunc, et calicem bibetis,
mortem Domini annun-
tiabitis, donec veniat;
itaque quicumque
manducaverit panem, vel
biberit calicem Domini
indigne, reus erit corporis
et sanguinis Domini,
alleluja.

20. Offertory: The
priests of the Lord offer
the burnt offering to the
Lord, and the bread to
God, and therefore they
shall be holy to their God,
and shall not profane his
name. Alleluia.

21. Communion: For as
often as you eat of this
bread, and drink of this
cup, you shall proclaim
the death of the Lord,
until he come. Therefore
whosoever shall eat of this
bread, or drink of the cup
of the Lord unworthily,
shall be guilty of the body
and of the blood of the
Lord. Alleluia.

20. Felajánlási ének:

Az Úr papjai égőáldozatot
és kenyeret ajánlanak fel
Istennek, azért Istennek
lesznek szentelve, és nem
szennyezik be az ő nevét,
alleluja.

21. Áldozási ének:

Valahányszor eszitek e
kenyeret, és e kelyhet
isszátok, az Úr halálát
hirdetitek, amíg el nem jő;
ezért aki méltatlanul eszi a
kenyeret, vagy iszik az Úr
kelyhéből, bűnös lesz az
Úr testében és vérében,
alleluja.